

Kraamvrouw wassen op bed en bed verschoneren

Doel

Het op een verantwoorde wijze wassen van de kraamvrouw en tegelijkertijd verschoneren van het bed.

Aandachtspunten

- Stimuleer de kraamvrouw tot zelfzorg, maar ondersteun of help haar waar nodig.
- Temperatuur altijd vóór het wassen in verband met correcte meting.
- Let tijdens het uitvoeren van de handeling goed op de algemene toestand van de kraamvrouw (vooral direct na de partus).
- Indien de kraamvrouw niet heeft geürineerd na de partus, overleg met de verloskundige wat te doen m.b.t. het wassen/douchen.

Benodigheden

- handschoenen
- plastic schort
- voor de controles:
 - thermometer
 - bekkentje
 - gaasje
 - alcohol
- voor het verschoneren van het bed:
 - eventueel molton
 - hoeslaken/onderlaken
 - dekbedovertrek met dekbed/bovenlaken met deken
 - kussenslopen
 - celstofonderlegger/handdoek
 - wasmand
- voor het wassen van de kraamvrouw:
 - kom met water ($\pm 37^{\circ}\text{C}$)
 - 2 handdoeken
 - 2 washandjes
 - schenkan met water ($\pm 37^{\circ}\text{C}$)
 - po
 - 2 emmers (1 met vuilniszak)
 - eventueel wattenkom
 - toiletartikelen (deodorant, zeep, kam/borstel, eventueel tandenborstel/tandpasta)
 - kraamverband in pak
 - kleding of pyjama kraamvrouw
 - Bh en slip.

Handeling kraamvrouw wassen op bed en bed verschoneren	Vastgesteld d.d.: 01-05-2021
Documenteigenaar: KCKZ	Evaluatie d.d.: 01-05-2022
Versie: 3.1	Pagina 1 van 4

Werkwijze

Vorbereiding

- Breng de slaapkamer op temperatuur, 20°C/22°C;
- Sluit de gordijnen en deuren;
- Overleg met de kraamvrouw welke kleding zij wil gaan dragen en welke deel van de zorg zij zelf kan uitvoeren;
- Leg materialen die direct nodig zijn binnen handbereik;
- Verschoon het dekbedovertrek of bovenlaken;
- Was de handen volgens protocol (zie handeling A Infectieziekten en hygiëne: Handen wassen);
- Doe het plastic schort voor;
- Houd handschoenen binnen handbereik (t.b.v. controles hechtingen, kraamverband en bebloede lichaamsdelen verzorgen).

Uitvoering

- Voer de controles uit (zie zorgprotocol Observatie en controle kraamvrouw)
- Haal de vrije helft van het bed af, rol het beddengoed op, vieze kant naar binnen;
- Maak het bed voor de helft op:
 - molton
 - hoeslaken/onderlaken
 - kussenslopen
- Vul de waskom met water op gewenste temperatuur;
- Laat de kraamvrouw de bovenkleding uitdoen;
- Deponeer het wasgoed in de daarvoor bestemde mand of emmer;
- Leg een handdoek over het bovenlichaam;
- Laat de kraamvrouw het gezicht wassen en afdrogen;
- Was de borsten (zonder zeep), armen (de arm die het verst verwijderd is, het eerst) en buik, of laat de kraamvrouw dit zelf doen, droog daarna af;
- Bedek het bovenlichaam opnieuw;
- Leg de handdoek onder de benen;
- Was de onderbenen en voeten en droog af (het been dat het verst is verwijderd eerst wassen);
- Verschoon het waswater, pak een schone handdoek en washand;
- Vul de schenkan met lauw water;
- Laat de kraamvrouw op de rug liggen, kussen onder het hoofd;
- Trek handschoenen aan;
- Schuif de po onder de billen op een celstofonderlegger/handdoek. Laat de kraamvrouw urineren en laat haar zonodig alleen;
- Eventueel tijdens urineren water langs labia gieten;
- Verwijder bloedresten in vulvastreek met wattenbollen en water. Vulva spoelen door labia te spreiden en flinke straal water erover gieten;
- Haal de po weg;

Handeling kraamvrouw wassen op bed en bed verschoonen	Vastgesteld d.d.: 01-05-2021
Documenteigenaar: KCKZ	Evaluatie d.d.: 01-05-2022
Versie: 3.1	Pagina 2 van 4

- Dep de schaamstreek droog;
- Leg het kraamverband aan;
- Trek, indien de handschoenen vies zijn, nieuwe aan;
- Was bovenbenen en onderbuik en droog dit af;
- Laat de kraamvrouw op de zij, naar je toe, draaien laat hierbij de buik ondersteunen;
- Leg een handdoek achter de rug;
- Was en droog de rug;
- Was de billen en bilnaad en droog deze af;
- Leg het gebruikte en schone beddengoed tegen de rug van de kraamvrouw aan, zo ook een schone celstofonderlegger;
- Laat de kraamvrouw terugdraaien, hierbij weer de buik laten ondersteunen;
- Verwijder het gebruikte beddengoed en trek het schone beddengoed over het matras. Leg de celstofonderlegger recht;
- Trek de slip, met kraamverband erin, aan;
- Trek de handschoenen uit;
- Laat de kraamvrouw haar bovenkleding aantrekken:
 - bh (met eventueel borstkompresen)
 - kleding of pyjama
- Geef de kraamvrouw haar toiletartikelen voor verdere uiterlijke verzorging:
 - (eventueel) deodorant
 - borstel/kam
 - (eventueel) tandenborstel, tandpasta
- Stop het schone dekbed/deken in.

Nazorg

- Doe de gordijnen en de deur open;
- Maak alle gebruikte materialen huishoudelijk schoon en ruim dit op;
- Ruim het wasgoed op, behandel eventuele bloedvlekken (doe huishandschoenen aan);
- Was de handen volgens protocol (zie handeling A Infectieziekten en hygiëne: Handen wassen);
- Doe het schort af;
- Noteer bijzonderheden in het zorgdossier.

Complicaties

- Vloeien bij het geregeld van zijde wisselen.
- Door overmatig bloedverlies (fluxus) flauwvallen/shock.

Handeling kraamvrouw wassen op bed en bed verschonen	Vastgesteld d.d.: 01-05-2021
Documenteigenaar: KCKZ	Evaluatie d.d.: 01-05-2022
Versie: 3.1	Pagina 3 van 4

Handeling kraamvrouw wassen op bed en bed verschonen	Vastgesteld d.d.: 01-05-2021
Documenteigenaar: KCKZ	Evaluatie d.d.: 01-05-2022
Versie: 3.1	Pagina 4 van 4